

S. Sayısı : 246

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin Ücretlerine dair olan 2847, 3173, 4620 ve 5000 sayılı kanunlarda değişiklik yapılması ve 2847 sayılı Kanuna bazı maddeler eklenmesine dair Kanun tasarısı ve Ulaştırma ve Bütçe Komisyonları raporları (1/713)

T. C.

Başbakanlık

Muamelât Genel Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 1492

17 . II . 1950

Büyük Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü memur ve hizmetlilerinin ücretlerine dair olan 2847, 3173, 4620 ve 5000 sayılı kanunlarda değişiklik yapılması ve 2847 sayılı Kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 16 . II . 1950 tarihinde Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan Kanun tasarısının gerekçe ve iliskileriyle birlikte sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başbakan
Ş. Günaltay

GEREKÇE

1. — Devlet Demiryolları memurları evvelce aynı derecedeki Devlet memurlarından bir üst derece farklı ücret alırlarken Devlet Bareminde zaman zaman yapılan artırımlarla bugün kısmen Demiryol memurlarının ücretleri Devlet Bareminin altına düşmüş bulunmaktadır.

1946 yılında 5000 sayılı Kanun tasarısının Büyük Millet Meclisi Ulaştırma ve Bütçe Komisyonlarında tetkiki sonunda tanzim olunan raporlarda ve 1949 yılı Bütçesinin Kamutayda müzakeresi sırasında Demiryol memurlarının ücretlerinin, işlerinin önem ve icaplarına uygun olarak ve Devlet Baremine göre teadülü sağlayacak bir seviyeye çıkarılması için lüzumlu tasarının hazırlanarak Yüksek Meclise sunulması temennisi izhar buyurulmuştu. Buna binaen Demiryolları memurlarının ücretlerini aynı derecedeki Devlet memurları aylıkları miktarına çıkarmak suretiyle teadülün sağlanması için (I) sayılı cetvel yeniden tanzim edilmiştir.

Demiryol memurları biri bilfiil İşletme ile ilgili olan ve faal personel tâbir edilenler, diğeri büro hizmetlerinde çalışanlar olmak üzere iki grupta toplanmaktadır. Birinci grupu teşkil eden makasçı, gardfren, kondoktor, şeftren, istasyon şefi ve ateşçi gibi faal personelin vazifelerinin daha ağır, zahmetli ve mesuliyetli olması ve her zaman kaza ve tehlikelere mâruz bulunmaları dolayısıyla bu gibilerin ücretlerinin aynı derecedeki büro memurlarından birer üst dereceye çıkarılmaları zaruri görülmüş ve bu maksatla (III) sayılı cetvel değiştirilmiştir.

Hademe, bekçi, telefoncu, hamal, aşçı gibi hizmetlilerin Barem Kanununun şümulü dışında bırakılarak (III) sayılı cetvelin tamamen aylıklı Demiryol memurlarına inhisar ettirilmesi icabetmiştir. Buna ve daimî kadrolara gerek müseccel ve gerekse gayrimüseccel olarak alınanların ücretleri Bareme tâbi olduğuna göre birinci maddedeki (müseccel) ve (müstahdem) tâbirleri maddeden çıkarılmıştır.

Bugünkü hayat şartları ve hariçteki işçi ücretleri göz önünde tutularak (II) sayılı cetveldeki işçilerin ücretlerinin birer miktar artırılması lüzumlu görüldüğünden (II) sayılı cetvel yeniden düzenlenmiştir.

2. — Tasarıya bağlı (I) sayılı cetvelde Demiryol memurlarının dereceleri Devlet memurlarının derecelerine uydurulmuş olduğundan İdareye ilk defa intisap edeceklerin tahsillerine göre girebilecekleri dereceleri tesbit eden 3173 sayılı Kanunun 3 ncu maddesi de ilk defa Devlet memuriyetine alınanların tahsillerine nazaran girebilecekleri dereceleri tesbit eden 3656 sayılı Kanunun 3 ncu maddesine atıf yapılmak suretiyle değiştirilmiştir.

3. — (I) sayılı cetvelde âzami ücretler kaldırıldığından 3173 sayılı Kanunun 5 nci maddesinin âzami ücretle ilgili hükümleri değiştirilmiş ve bu İdarede iki senelik terfi müddetine tâbi bulunan yüksek tahsillilerin en az terfi müddetlerinin de 3656 sayılı Kanundaki esaslara göre üç seneye çıkarılması teadül bakımından zaruri görülmüştür.

4. — 2847 sayılı Kanunun 5 nci maddesi, Demiryol memurlarına verilecek mesken tazminatının 1452 sayılı Kanunla Devlet memurlarına verilmekte olan esas ve şartlar dairesinde verilmesini âmir ise de ahiren 1452 sayılı Kanun lağvedilerek mesken tazminatına ait hükümlerin 3656 sayılı Kanunda yer almış bulunması sebebiyle bu maddenin değiştirilmesi icabetmiştir.

5. — Değiştirilen (I) sayılı cetvelde artık en aşağı ve en yukarı diye iki türlü ücret bulunmadığından 2847 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin en yukarı ücretle ilgili hükümleri çıkarılmak suretiyle madde yeniden yazılmıştır.

6. — Memuriyete geçtikten sonra yabancı dil öğrenenler hakkında 3656 sayılı Kanunun 5 nci maddesindeki hükmün Demiryol memurlarına da teşmili lüzumlu görülmüştür.

7. — (I) sayılı cetvelde değişiklik yapılması sebebiyle 5000 sayılı Kanunun 3 ncu maddesindeki muadelet cetvelinin tatbik yeri kalmadığından bu madde kaldırılarak Demiryol memurlarından çeşitli Barem kanunlarına tâbi daire ve müesseselerde aylıklı veya ücretli görevlere ve bu daire ve müesseselerden Demiryol memurluğuna geçişte müktesep hak olarak alınan aylıklar esas tutulmuş ve Devlet Barem dereceleri dışında bulunan 17, 16 ve 15 nci derecelerdeki Demiryol memurlarının nakillerinde tahsil derecelerine göre ücret verilmesi zaruri görülmüştür.

8. — (III) sayılı cetveldeki vazifelere ilk defa alınışta tahsil dereceleri esasına göre ücret ve derece tâyin edildiği halde (II) sayılı cetveldeki hizmetlere girişte tahsil derecelerine bakılmaksızın imtihanla anlaşılacak ehliyet derecelerine göre ücret verilmekte ve bu hizmetlerden birinden diğerine nakil halinde ne suretle işlem yapılacağına dair kanunda bir kayıt bulunmamaktadır. Halbuki bu nakillerin yapılmasına katî lüzum ve ihtiyaç vardır. Bu ihtiyaç yeniden tesis edilen bu madde ile temin edilmiştir.

9. — Bilimtihan yukarı dereceye geçmeye hak kazandıkları halde kadro bulunmaması sebebiyle terfi edemeyen işçiler 4620 sayılı Kanunun 3 ncu maddesinin (F) fıkrasından istifade edememektedirler. Bu gibilere buldukları derecede üç sene geçirmiş olmak şartıyla terfi edecekleri derece aylığı ile buldukları derece aylığı arasındaki farkın yarısının tazminat olarak verilmesi suretiyle haklarının kısmen korunması uygun görülmüştür.

10. — İdare lehine intaç olunan dâva ve icra takiplerinden dolayı hüküm veya takdir olunup tahsil edilen vekâlet ücretlerinin tevziine mütaallik hüküm, Devlet dâvalarını intaç eden avukat ve saireye verilecek vekâlet ücreti hakkındaki 2 . II . 1929 tarih ve 1389 sayılı Kanunun sağladığı hakkın Devlet Demiryolları kuruluş ve işletme hususiyetleri göz önünde tutularak bu İdarenin hukuk müşaviriyle avukatlarına da teşmili için konulmuştur.

11. — İşletmenin icabettirdiği zaruretlere göz önüne alınarak bu madde vazedilmiştir.

12. — 4620 sayılı Kanunun 3 ncu maddesinin (E) fıkrası kadro esaslarına uygun görülmediğinden ve aynı kanunun 4 ncu maddesiyle 5000 sayılı Kanunun 2 ve 3 ncu maddelerine de bu kanundaki 7 nci maddenin vaz'ı sebebiyle lüzum kalmadığından sözü geçen fıkra ve maddeler kaldırılmıştır.

Geçici 1, 2, 3 ve 4 ncu maddeler bu kanunla ücret ve dereceleri değiştirilmiş olanlar hakkında yapılacak işlemleri göstermektedir. Bu maddelerle vazedilen prensipe göre :

A) Geçici birinci madde şümulüne girenlere yeni ücretler, halen almakta oldukları ücretlerini bir terfi süresi aldıktan sonra, verilecektir. Ancak, 3656 ve 3659 sayılı kanunlara tâbi memuriyetlerde bulunanlar 625 lira ücretten 750 liraya terfi ettikleri halde Demiryol Bareminde bu iki ücret arasında 676 liralık bir ücret daha bulunması sebebiyle Demiryol memurlarının 750 liraya çıkmak için 676 lirada füzulen bir terfi müddeti beklemek mecburiyetinde kalmış olmaları göz önünde tutularak bunların 676 lirada geçirdikleri müddetler halen aldıkları ücretteki terfi müddetlerine eklenecektir.

B) Geçici ikinci maddeye tâbi olanlardan eski derecelerindeki terfi süresini doldurmamış olanlara bu süreyi tamamlayıncaya kadar eski derece ücreti ile bir üst derece ücreti arasındaki fark tazminat olarak ödenecek ve bunlardan evvelce 3 ncü derecede bulunmuş olanların 676 lira ücrette geçen müddetleri bu kanunla tesbit edilenyeni derece ücretlerindeki terfi müddetlerine katılacaktır.

Geçici 5 nci maddeye iliştirilen (V) sayılı cetvel bu kanunla unvan, sınıf ve dereceleri değiştirilenlerin intibaklarında tereddüt ve ihtilâfa mahal kalmamak üzere tanzim edilmiştir.

Geçici altıncı madde, yüksek tahsillilerin terfi sürelerinin üç seneye çıkarılması dolayısıyla 1 . I . 1950 tarihinde idarede memur bulunan bu gibilerin müktesep haklarının mahfuz tutulması maksadiyle konulmuştur.

Geçici yedinci ve 8 nci maddelere bağlı cetveller bu kanun dolayısıyla 1950 yılı Bütçesine bağlı (E) ve (C) cetvellerinde yapılması zaruri olan ilâve ve değişiklikleri göstermektedir.

İdarenin merkez ve işletmeler teşkilâtına dâhil memurlarının iş grupları itibariyle derece ve unvanlarını gösterir cetvelin bir örneği tasarı üzerinde yapılacak tetkikatı kolaylaştırmak maksadiyle gerekçeye eklenmiş bulunmaktadır.

Ulaştırma Komisyonunun raporu

T. B. M. M.

Ulaştırma Komisyonu

Esas No. 1/713

Karar No. 19

1 . III . 1950

Yüksek Başkanlığa

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü Memur ve hizmetlilerinin ücretlerine dair olan 2847, 3173, 4620 ve 5000 sayılı kanunlarda değişiklik yapılması ve 2847 sayılı Kanuna bâzı maddeler eklenmesi hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanıp Bakanlar Kurulunun 16 . II . 1950 tarihli kararıyle Büyük Millet Meclisine sunulan ve Yüksek Başkanlıkça Komisyonumuza havale olunan Kanun tasarısı ile gerekçesi ve ilişik cetvelleri Komisyonumuzun, 21, 23, 24, 25 ve 27 . II . 1950 tarihlerindeki toplantılarında Ulaştırma Bakanı ile Maliye Bakanlığı ve Devlet Demiryolları Genel Müdürlüğü temsilcileri hazır oldukları halde okunup incelendi.

Ulaştırma Bakanı ve Genel Müdürlük temsilcisi tarafından verilen aydınlatıcı izahata göre;

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme İdaresinde mesai saatiyle mukayyet olmıyan ve sorumluluğu ağır bulunan yol şube şefleri, yol kırsın şefleri, yol çavuşları ve bekçileri gibi yol servisinde, depo şefleri ve yardımcıları, lokomotif ve motörlü tren makinistleri ve ateşçileri, revizörler ve yağcılar gibi cer servisinde ve gar müdürleri, istasyon şefleri, hareket memurları, ambarcılar, şeftrenler, gardifrenler, makasçılar, manevracılar ve lambacılar gibi hareket servisinde çalışmakta olanların Barem derecelerinin yükseltilmesi suretiyle almakta oldukları ücretlerin, ifa etmekte buldukları hizmetlerle mütenasip yüksek miktarlara çıkarılması ve aktif serviste bulunmıyanların da Barem derecelerinin, muadili Devlet memurlarının Baremdeki seviyelerine getirilmesi, İdare işçilerinin üç-

retlerinin de rayiç işçi ücretleriyle müsavi ve hattâ bu rayiç ücretlerden biraz da üstün miktarlar üzerinden tesbiti ve bu meyanda İdarece ödenmekte olan kademe zamlarının küçük derecelere isabet edenlerin de % 60 - 100 kadar çoğaltmalar yapmak suretiyle hem aktif ve hemde diğer servisler mensuplarına nispi fayda sağlanması ve terfi müddeti geldiği halde kadrosuzluk yüzünden üst dereceye geçemiyen işçilere de yüksek derece ücretinin yarısı kadar bir zam yapılmasının imkân dâhiline alınması maksatlarıyla bu tasarrufların hazırlanmış ve aynı zamanda Devlet Barem kanunlarında mevcut olup İdare Baremlerinde şimdiye kadar yer almamış bulunan yabancı dil bilme halinde para mükâfatı hükmü ile İdare avukatlarına Devlet avukatlarında olduğu misillü kazandıkları dâvalar dolayısıyla hüküm olunan vekâlet ücretinin % 50 sine kadar ödenebilmesi hükmünün de ilâve edildiği anlaşılmıştır.

Komisyonomuzca bu hususta yapılan konuşmalar sonucunda tasarrufların esas itibariyle kabulü ile beraber madde metinlerinde aşağıdaki değişikliklerin yapılmasına ve memurlarla işçilere verilecek ikramiyelere mütaallik olmak üzere (11) nci madde olarak yeni bir hüküm ilâve edilmesine karar verilmiştir.

Komisyonomuzca değiştirilen maddelerle tasarıya yeniden konulan hükümler, madde numaraları sırasıyla şunlardır :

Madde 1 : (Tasarının birinci maddesi).

Maddenin (A) fıkrasında adı geçen (III) sayılı cetvel, İdare servisleri sırasına göre yeniden tertiplenmiş ve bu meyanda cetvelde aşağıdaki değişiklikler de yapılmıştır.

Bu cetvelin 4 ncü derecesindeki (Kömür Madeni İşletme Müdürü) adındaki memuriyetin unvanı İdarenin işlettiği Çelteç Kömür Ocağını ifade etmesi için (Çelteç Kömürü İşletme Müdürü) ne çevrilmiş, keza aynı derecedeki (Organizasyon ve Yayın Müdür) lüğü (Etüd ve Yayın Müdürlüğü) ne tahvil edilmiştir.

Beşinci derecedeki (Başkan yardımcısı) nın baş tarafına, bu yardımcının merkez devairinde istihdam edilmekte bulunmaları sebebiyle (daire) kelimesinin ilâvesiyle (daire başkan yardımcısı) ve altıncı derecedeki (şube müdürleri) ibaresinin baş tarafına da yukardaki sebepler dolayısıyla yine (daire) kelimesinin ilâvesiyle bu da (daire şube

müdürleri) şeklinde düzeltilmiştir. Yine altıncı derecedeki teslimat ve yollama müdürlüğü ile başrepartitörlük hizmetleri tek hizmet olduklarından bunlar, teslimat ve yollama müdürleri ve başrepartitör şekline konulmuş ve yol servisinde çalışan birinci sınıf bölge mühendisinin unvanı (Birinci sınıf yol bölge mühendisi) ne çevrilmiştir.

7 nci derecedeki (müfettişler) tûbirine hangi müfettişlerin dâhil olduğu sorulmuş ve bu unvana bütün servisler müfettişlerinin dâhil bulunduğu tasrih olunmuştur. Verilen izahata ve Komisyonomuzca varılan neticeye göre her müfettiş kadrolarda, mensup olduğu servisin ismini almaktadır (Hareket müfettişi, yol müfettişi, malzeme müfettişi ilh... gibi) yine bu derecedeki memuriyetlerden birinci sınıf şube şefleriyle ikinci sınıf bölge mühendisleri yol servisinde buldukları cihetle bunların memuriyet unvanlarının (Birinci sınıf yol şube şefleri) ve (İkinci sınıf yol bölge mühendisleri) şeklinde ifadesi daha muvafık görülerek bu yolda tashih edilmiştir.

İşbu (III) sayılı cetvelde 4 ncü dereceden müfettiş unvanıyla istihdam edilmekte olan Tarım İşleri Müdürünün derecesi beşe ve 6/II de bulunan Travers Fabrikası Müdürünün derecesi de yediye indirildiği verilen izahattan anlaşılmış ve geçici 4 ncü madde hükmü gereğince bunların müktesep haklarının mahfuz bulunduğu da anlaşılmıştır. Yine aynı mahiyette olmak üzere (III) sayılı görev cetvelinde işletme müdür yardımcılarının ve hastane yönetim şeflerinin ve diğer bâzı memuriyetlerin derecelerinde de indirmeler yapılmış olduğu görülmüş ve uygun olarak kabul edilmiştir.

Sekizinci dereceye teselsülü temin için (mimarlar) ve repartitörler ilâve olunmuş ve (ortaokul pansiyonu müdürü) nün unvanı (ortaokul öğrencileri pansiyonu müdürlüğüne) tahvil edilmiştir.

Dokuzuncu dereceye de (mimarlar) ve (repartitörler) ilâve edilmiştir.

Onuncu dereceye repartitör ilâve olunmuş ve bu derecedeki (loko ve motörlü tren başmakinecileri), İdarenin en ağır hizmetlerinden birini gören, mal ve can emniyeti bakımından mühim sorumluluğu bulunan lokomotif ve motörlü tren makinistlerine de birer derece yükselme imkânı verilmek ve derece sırası geldiği zaman ayrıca arz edilmek üzere bu derecedeki

(loko ve motörlü tren başmakinipleri) (birinci sınıf loko ve motörlü tren makinistleri) şekline konulmuştur. Yine bu derecedeki (birinci sınıf kısım şefleri), (birinci sınıf yol kısım şefleri) şeklinde ifade edilmiştir.

On birinci derecedeki (İkinci sınıf kısım şefleri) (İkinci sınıf yol kısım şefleri) ne çevrilmiş ve bu derecedeki (loko ve motörlü tren makinisti) de yukarıda arz ve izah olunan sebeple (İkinci sınıf loko ve motörlü tren makinistleri) şeklinde ifade edilmiştir.

12 nci derecedeki (loko ve motörlü tren makinistleri), (Üçüncü sınıf loko ve motörlü tren makinistleri) şeklinde yazılmış ve bu dereceye halen 13 ncü derecede bulunan ve fiilen makinistlik yapan (Mezun ateşçiler) in gelebilmeleri sağlanmıştıır.

13 ncü derecedeki loko ve motörlü tren makinistleri kaldırılmış ve böylece bir üst dereceye alınan makinistlere halen buldukları sınıflarına göre birer derece yükselme imkânı verilmiştir. Bu derecedeki makinistlik ateşçilikte tecrübe sahibi olmuş kimselerin makinistliğe getirilmesi için ateşçiliğe çevrilmiştir.

16 ncü derecedeki (Uzman amele) yerine (Yetişgin amele) denilmesi daha uygun görülerek bu veçhile tashih olunmuştur.

(A) fıkrasına ilişik (I) sayılı cetvelin ikinci satırındaki (aylık) kelimesinden sonra (ücret) kelimesi ilâve edilerek (aylık ücret) şeklinde düzeltilmiş ve cetvel mündericatu incelenerek aynen kabul olunmuştur.

Maddenin, (işçilerin beher saate düşen ücretleri) ibaresiyle başlayan (B) fıkrası, ilk vehlede İdarede işçilerin ücretlerinin aylık ücret esaslan tâbi olmıyarak saat ve gündelik gibi tediye edilmekte olduğu mânasını verdiğinden ve halbuki ücret tediyesi sistemi aylık esasına müstenit bulunduğundan bu maksadın daha sarıh ve daha vazih bir surette ifadesi için (B) fıkrasının yazılış tarzı düzeltilmiştir.

İşbu (B) fıkrasında adı geçen (II) sayılı cetvel aynen kabul edilmiştir.

(III) sayılı cetveldeki görev adlarının değiştirilmesini ve bu görevler dışında memur istihdamını önleyebilmek üzere birinci maddenin sonuna (C) fıkrası olarak (bu kanunda değişiklik yapılmadıkça (III) sayılı cetvelde gösterilen unvan ve dereceler değiştirilemez) hükmünün ilâvesi kabul edilmiştir.

Madde 2 : (Tasarının 2 nci maddesi) :

Bu maddenin (B) fıkrasında; (17, 16 ve 15) nei derecelere alınacaklar için tahsil kaydı aranmayacağı hükmü mevcut ise de ilk tahsilin bütün vatandaşlar için mecburi olduğu kanunen kabul edilmiş bir esas olup bu esasın mahfuziyeti tabii olmakla beraber bir kısım vatandaşların ilk tahsil çağını geçirerek hizmet çağına girmiş bulunmaları sebebiyle bu realite de göz önüne alınarak ilk tahsilini yapamıyanların da İdarece görebilecekleri hizmete alınabilmesini ve bunların arasında okur yazarların tercih edilmesini sağlamak üzere fıkra düzeltilmiştir.

Maddenin (D) fıkrasının üçüncü satırındaki (1 - 6) yerine (6 - 1) denilmesi daha uygun görülmüştür.

Madde 3 : (Tasarının 3 ncü maddesi) :

Bu maddenin (C) fıkrasında yukarı dereceye terfi için üç sene fiilen hizmet etmiş olmak ve ehliyet kazanmak şartı zikredilmekte olduğu halde maddenin son fıkrasında müddetini doldurmadan yukarı dereceye veya birden fazla yukarı derecelere terfi edenlerden bahsolunmakta bulunduğu görülmüştür. Müddetini doldurmadan yukarı derecelere terfiin ne yolda yapılabileceği hakkında bu maddeye sarıh bir hüküm konulması zaruri görülerek (C) fıkrasındaki (şarttır) kelimesinden sonra; (şu kadar ki, kadroya göre aşağı derecede memuriyet olmaması veya ehil memur bulunmaması sebepleriyle alt derecedeki memurların iki üst dereceye kadar tâyinleri yapılabilir. Bu suretle müddetini doldurmadan yukarı dereceye terfi edenler eski ve sırasıyla aradaki derece aylıklarını birer terfi müddetince almadan geçtikleri derece aylıklarını alamazlar.

4620 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin (D) fıkrası hükmü mahfuzdur.) hükmü metne ilâve edilmiş ve (Stajiyerlikte geçen hizmetler memurun ilk girdiği derecedeki terfi müddetine katılır.) ibaresi olduğu gibi kabul edilerek bundan sonra gelen (müddetini doldurmadan) diye başlayan fıkra tayıy edilmiştir.

Madde 4 : (Hükümet tasarısının 4 ncü maddesi) aynen kabul edilmiştir.

Madde 5 : (Hükümet tasarısının 5 nci maddesi).

Bu maddenin (B) fıkrasında verilecek kademelerin Cumhuriyet Bayramını takip

eden Kasım ayı başından muteber olacağı hükümü esasen mevcut bulunduğundan (A) fıkrasının ikinci satırındaki (Cumhuriyet Bayramında) ibaresinin mükerrer olduğu cihetle metinden çıkarılması uygun görülmüştür.

Madde 6 : (Hükümet tasarısının 6 ncı maddesi) aynen kabul edilmiştir.

Madde 7 : (Hükümet tasarısının 7 nci maddesi).

Devlet Demiryollarından çeşitli Barem kanunlarına tâbi daire ve müesseselere ve müteakibeni bu İdare müesseselerden Devlet Demiryollarına nakledilecek memurların alabilecekleri aylıklara taallük eden bu madde gereğince nakillerde memurların almakta oldukları aylıkların esas ittihaz edilmesi ve aylıkların uymaması halinde en yakının nazara alınması icabetmektedir.

Devlet Demiryollarında 11 nci derece aylığı 238 lira olup bu esasa göre bu memurun aylığının en yakını üst derecedeki 250 lira olması sebebiyle yalnız bu derecedeki memurların Devlete bir üst derece ile geçmeleri gibi vaz'edilen esasa muhalif bir netice hususle gelmekte bulunduğundan bu mahzurun önlenmesi için maddeye; (Demiryollarından yapılacak nakillerde (11) nci derece aylığı olan 238 liranın karşılığı 225 lira sayılır.) hükmü ilâve edilmiştir.

Madde 8 : (Hükümet tasarısının 8 nci maddesi) aynen kabul edilmiş ve yalnız bu maddede zikri geçen (IV sayılı, menşei işçilik olan görevler) cetvelinin adı (işçilerin geçebileceği görevler) şeklinde düzeltilmiştir.

Madde 9 : (Hükümet tasarısının 9 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.)

Madde 10 : (Hükümet tasarısının 10 ncü maddesi) aynen kabul edilmiştir.

Madde 11 : Bu madde Komisyonumuzca ilâve edilmiştir.

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme İdaresine mensup bilûmum memur ve işçilerin hizmetleri, diğer Devlet daire ve müesseselerinde çalışanlara kıyasen zahmetli ve ağır hizmetlerden olup bilhassa, yukarıda işaret edilen yol, cer ve hareket servisleri mensupları bu ağır ve yorucu hizmetleriyle beraber ondan daha ağır mesuliyetler taşımakta bulunmalarına rağmen bunlardan ehliyetli olan ve gayret ve fedakârlık gösterenlere bugün ancak bütçelere mevzu

ödenek nispetinde ve cüzi miktarlarda ikramiye verilebilmektedir.

Gerçi Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme İdaresinde, mer'î bulunan 2847 sayılı Kanunun 6 ncı maddesine istinaden bir talimatname ile ikramiye verilmesi bir esasa rabtedilmiş bulunmakta ise de bunun Barem Kanununda sarîh bir hükme bağlanması daha uygun görülerek bunu teminen 11 nci madde yeniden tesbit edilmiştir.

Mevzuun Komisyonumuzca müzakeresi sırasında Demiryolları personelinin çok ağır hizmetleri ve bununla beraber ağır mesuliyetleri üzerinde bilhassa durulmuştur.

Gerçekten bu İdare, Bütçesinin verdiği imkân nispetinde, mensuplarından ehliyet ve gayret gösterenlere ikramiye verebilmekte ise de verilen ikramiyeler, hattâ ikramiye mefhumuna lâyük miktarları dahi ifade etmekten çok uzak bulunmaktadır.

İdareyi bu imkânsızlığa sevkeden sebep bütçesindeki gelire göre giderlerini ayarlama zarureti olup halbuki bu İdare tarafından İşletme Muhasebesinde en mühim bir unsur olan (taşınma maliyeti) altında taşınan (maden kömürü ve linyit), (krom ve demir gibi maden cevherleri), (pancar) ve (çeşitli hububat) dolayısıyla Demiryolları İşletmesi bu nakillerden zarar gördüğü halde bu mahsullerle ilgili olan teşekküllerin bilâncoları onandığı zaman bu teşekküllerin memurlarına ikişer maaş ikramiye ve prim verilmekte olduğu malûm bulunmaktadır.

Demiryolları ve Limanları İdaresi bir taraftan zarar ederken ve İşletme, tarife ayarlanmaması sebebiyle maliyet altında taşımalara devam ederken bu nakliyat eshabı teşekküllerin bilâncolarında kâr kaydetmeleri ve bu kârdan bir kısmını mensuplarına tevzi eylemeleri adalette, realite ile, sahih bilângo tanzimi esaslarıyla kabili telif olamayacağından bu kabîl taşımaların hiç olmazsa maliyete müsavi hale getirilmesini teminen Demiryolları tarifelerinde süratle revizyon yapılmasının zarureti üzerinde durulmuş ve bu mevzuun, Hükümetin dikkat nazarına konulmasına Komisyonumuzca bilhassa karar verilmiştir.

Madde 12 : (Hükümet tasarısının 11 nci maddesi) aynen kabul edilmiştir.

Madde 13 : (Hükümet tasarısının 12 ncü maddesi) aynen kabul edilmiştir.

Geçici madde 1 : (Hükümet tasarısının geçici birinci maddesi).

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme İdaresi Bareminde aşağıdan yukarıya doğru bütün dereceler, Devlet Baremi derecelerinin aynı olduğu ve tutarları da hemen yekdiğerine müsavi bulunduğu halde 3 ncü derece aylığı İdarede 676 ve Devlette ise 750 liradır.

Bu suretle Devlette ve İktisadi Devlet Teşekküllerinde 4 ncü dereceden 3 ncü dereceye terfi edenler doğrudan doğruya 750 lirayı aldıkları halde Demiryol memurları 4 ncü dereceden 3 ncü dereceye terfi etmelerine rağmen 750 lira yerine 676 lira almakta ve böylece 750 lirayı alabilmek için de 6 sene beklemek mecburiyetinde kalmakta idiler.

Bunu önlemek için birinci, ikinci ve üçüncü derece aylıkları, Devletin bu derecelerine muhassas miktarlara müsavi hale getirilmiştir.

Bundan sonra 4 ncü dereceden 3 ncü dereceye geçecek olanlar 676 lira gibi bir aylıkta beklemek mecburiyetinde kalmaksızın 750 lirayı alacaklardır.

767 lirada yani 3 ncü derecede şimdiye kadar iki terfi müddeti bekliyenlerin fuzulen bekletilmiş olmaları ve diğer Devlet dairelerindeki emsallerinin bir derece ileriye geçmiş bulunmaları göz önüne alınarak bunların 676 lira ücretli 3 ncü derecede bekledikleri müddetin halen buldukları derecedeki müddetlerine eklenmesi adalete uygun görülmüştür ve bu suretle şimdiye kadar ki, terfide geri kalmalarının telâfisi sağlanmıştır.

Geçici birinci maddenin esas hükmü böyle olduğu halde bu maddenin sonundaki (4620 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin (F) fıkrasının 3 ncü bendi gereğince birinci derecedeki memurlara verilen tazminatın ödenmesine devam olunur.) hükmü izah olunan bu esasa aykırı görülmüş olduğundan Genel Müdüre vâkı olacak ödemede de daha alttaki diğer derecelerde olduğu gibi hareket edilmiş olmasını sağlamak için tasarıdaki bu hüküm çıkarılarak onun yerine; (Bu hüküm, 4620 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin (F) fıkrasının 3 ncü bendi gereğince verilen tazminata da şâmilidir.) metninin konulması kabul edilmiştir.

Geçici madde 2 : (Hükümet tasarısının geçici ikinci maddesi) aynen kabul edilmiştir.

Geçici madde 3 : (Hükümet tasarısının geçici üçüncü maddesi).

Bu madde ile halen 6/I ve 6/II derecelerde bulunanların yeni 6 ncı dereceye sureti intibakları tesbit edilmekte isede Hükümetçe tesbit edilen metin, 6/II derecede bulunanlar aleyhine netice verici mahiyette görüldüğünden 6/I dekilerinin haklarının ihlâl edilmemesi, 6/II dekiler aleyhine de bir netice husule gelmemesi esası Komisyonumuzca zaruri görülmüş ve 6/I de olanların 496 lira ile yeni 6 ncı dereceye girmeleri ve 6/I de geçen hizmetlerinin de terfi sürelerine eklenmesi kabul edilmiş ve 6/II de olanların kezaik 496 lira ile yeni 6 ncı dereceye intibakları sağlanmış, ancak bunların yeni girdikleri 6 ncı derecedeki terfi müddetlerinin girdikleri tarihten başlaması adalete uygun görülmüş madde bu esaslar dâhilinde yeniden kalem alınmıştır.

Geçici madde 4 : (Hükümet tasarısının dördüncü maddesi) aynen kabul edilmiştir.

Geçici madde 5 : (Hükümet tasarısının beşinci maddesi).

(III) sayılı cetvelin yeniden tanzimi ve bu cetvel üzerinde Komisyonumuzca da bâzı düzeltmeler icrası sebepleriyle maddede zikri geçen intibak cetvelinde aşağıdaki değişiklikler yapılmış ve her memurun ifa ettiği işe nazaran görevlendirilmesi esasına göre düzenlenen bu cetvelde yapılan derece indirmeleri sebebiyle ilgililerin müktesep haklarının ihlâl edilmemesi için maddenin sonuna, (bu maddenin tatbiki dolayısıyla intibakta dereceleri indirilmiş olanlara geçici 4 ncü madde mucibince müktesep ücretlerinin ödenmesine devam olunur.) hükmü ilâve olunmuştur.

Cetvelde Komisyonumuzca yapılan değişiklikler şunlardır :

(Organizasyon ve yayın müdürlüğü), (III) sayılı cetvele uygun olarak (Etüd ve Yayın Müdürlüğü) ne çevrilmiştir.

(Ortaokul Pansiyon Müdürü), Ortaokul Öğrencileri Pansiyonu Müdürü yapılmıştır.

8, 9 ve 10 ncü derecelerdeki bir kısım gar ve İstasyon şefleri karşılığına (repartitör) ilâve edilmiştir.

Depolar kısmında ve 8 ncı derecedeki (Sınıf 2 müfettiş depo müdürü) (III) sayılı cetvelle depo müdürlerinin 7 ncı dereceye alınması se-

bebiyle (Depo müdürü) unvaniyle 7 nci dereceye alınmıştır.

Birinci sınıf depo şefi 9 ncu dereceden 8 nci ve ikinci sınıf depo şefi 10 ncu dereceden 9 ncu dereceye alınmış ve bir kısım ikinci sınıf depo şefleri üçüncü sınıf depo şefi unvaniyle 10 ncu derecede bırakılmıştır.

10 ncu derecede bulunan loko ve motörlü tren makinistleri, loko ve motörlü tren başmakinistleri unvaniyle 9 ncu dereceye, 11 nci derecede bulunan loko ve motörlü tren makinistleri birinci sınıf loko ve motörlü tren makinistleri unvaniyle 10 ncu dereceye, 12 nci derecede bulunan loko ve motörlü tren makinistleri, ikinci sınıf loko ve motörlü tren makinistleri unvaniyle 11 nci dereceye ve 13 ncü derecede bulunan loko ve motörlü tren makinistleri de, 3 ncü sınıf loko ve motörlü tren makinistleri unvaniyle 12 nci dereceye alınmışlardır.

Geçici madde 6 : (Hükümet tasarısının geçici 6 ncı maddesi) aynen kabul edilmiştir.

Geçici madde 7 : (Hükümet tasarısının geçici 7 nci maddesi) aynen kabul edilmiş ve yalnız bu maddede zikri geçen (E) cetveline ilâve edilecek (VI) sayılı cetvelin başlığına (Barem dışı hizmetliler) ibaresi ilâve olunmuştur.

Geçici madde 8 : (Hükümet tasarısının geçici sekizinci maddesi) aynen kabul edilmiş ve yalnız bu maddede zikri geçen ve İdarenin 1950 yılı Bütçesine bağlı bulunan (C) cetveli yerine konulacak olan kadro cetvelinde (III) sayılı cetvelin Komisyonumuzca tetkiki sırasında yapılan değişiklikler sebebiyle gerekli düzeltmeler yapılmış ve bundan başka faal servislerin bir kısım hizmetlerinin yukarı derecelerinde sınıflar ihdası dolayısıyla da kadrolarda umumi aded dâhilinde kalınmak suretiyle aktarmalar icra edilmiştir.

Bu cetvelde yapılan değişiklikler şunlardır :

Hükümet tasarısına bağlı (VII) sayılı cetvelin 7 nci sahifesinde 6 ncı derecedeki mühendis adedi 16 gösterilmekte olup bunlardan bir adedi aynı derece ile cetvelin 6 ncı sahifesindeki şube müdürlüğüne eklenmiş bu suretle 6 ncı dereceden mühendis adedi 15 ve yine aynı dereceden şube müdür adedi de (3) olarak değiştirilmiştir.

Yine cetvelin aynı sahifesindeki 7 nci dereceden 16 aded müfettişten ikisi indirilerek aynı derece ile şube müdür yardımcılığına eklenmiş,

bu suretle 7 nci dereceden müfettiş adedi 14 ve yine aynı dereceden şube müdür yardımcısı adedi 5 olmuştur.

Yine cetvelin 7 nci sahifesinde ve 7 nci derecede yol şube şefi adedi 33 olup bundan yedi adedi mühendis olduklarından 7 nci derecede şube şefi 26 ya indirilerek kadro cetveline aynı dereceden 7 mühendis ilâve edilmiştir.

Yine aynı cetvelin 7 nci sahifesindeki 8 nci derecede 64 mühendisten 7 adedi indirilerek aynı derecedeki ikinci sınıf şube şefliğine ilâve edilmiş ve bu suretle 8 nci dereceden mühendislik 57 ve aynı dereceden ikinci sınıf şube şefliği de 26 olarak tesbit edilmiştir.

Yine aynı sahifede 10 ncu dereceden 86 aded birinci sınıf yol kısım şefi 67 ye indirilmiş ve indirilen 19 aded 9 ncu derecede yeniden ilâve edilen tekniker kısım şefliğine konmuştur.

Aynı sahifede 10 ncu derecede bulunan 39 aded teknikerden 4 adedi indirilerek 35 tesbit edilmiş ve indirilen 4 adeden 3 ü aynı sahifede 11 nci derecede bulunan desinatöre ilâve edilerek desinatörlük 10 na iblâğ edilmiştir. Kalan bir adedi 10 ncu dereceden yeniden ilâve edilen topograf mukabili konulmuştur.

Aynı cetvelin 12 nci sahifesindeki 8 nci dereceden 53 aded olan müfettişten 24 adedi indirilerek 7 nci dereceden müfettişliğe ilâve edilmiş ve bu derecede mükerrer olarak yazılan 7 nci dereceden bir aded müfettiş ile beraber müfettişlik adedi 21 re çıkarılmıştır.

Aynı sahifede 8 nci dereceden 10 aded evrak, dosya ve arşiv şefinden 1 adedi indirilerek aynı dereceden repartitör unvaniyle kadroya konulmuştur.

Yine aynı sahifede 10 ncu dereceden 33 olan memur adedinden biri indirilerek aynı dereceden 1 repartitör konulmuştur.

Aynı sahifede 8 nci dereceden 52 aded olan gar şefinden 3 adedi indirilmiş ve aynı dereceden 3 aded repartitör unvaniyle kadroya konulmuştur.

Aynı sahifede 10 ncu dereceden 137 aded 2 nci sınıf istasyon şefinden 1 aded indirilerek aynı dereceden 1 repartitör konulmuştur.

Cetvelin 13 ncü sahifesinde 13 ncü dereceden 928 hareket memurundan 428 zi indirilerek bu kanunla ihdas edilen 12 nci dereceden hareket memurluğuna konulmuştur.

İdarede şimdye kadar yalnız 15 nci derece-

de bulunan ateşçilik hizmeti için görev cetvelinde 13 ve 14 ncü derecelerde kabul edilmiş olduğundan mevcut 1003 aded ateşçiden bu yıl için 500 zü 14 ncü derecedeki ateşçiliğe çıkarılmıştır ve esasen mevcut ateşçilerin müddetlerine nazaran bu miktar terfi maksadını sağlayabileceği cihetle uygun görülmüştür.

Yeni görev cetvelinde makinistler birer üst dereceye alınmış olduklarından kadro cetvelinde adedler muhafaza edilerek dereceler sınıflara göre yükseltilmiştir.

Geçici madde 9 : (Hükümet tasarısının dokuzuncu maddesi).

Bu madde ile Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin ücretlerine dair olan kanunlarda değişiklik yapılması sebebiyle ihtiyaç olan miktarı (3 100 000) lira karşılayacak kifayette ise de bu kanunla istihdaf edilen terfi maksadına muvazi olarak nizamnamede kilometre tazminatı, manevra tazminatı ve fazla mesai ücretlerine mütaallik olmak üzere yapılacak olan değişiklik tutarlarını da karşılayabilmek için İdarenin 1950 Bütçesinde sağlanacak tasarrufların bu maksada tahsisini mümkün kılmak ve daimî ücretliler meyanından çıkarılarak (E) cetveline dâhil olanlar arasına alınanların daimî ücret tertiplerindeki ücretlerinin Barem Kanununa tâbi olmıyan hizmetliler ücreti tertibine münakalesini sağlayabilmek üzere madde yeniden kaleme alınmıştır.

Madde 14 : (Hükümet tasarısının 13 ncü maddesi).

Tasarıda bu kanunun yürürlüğe girme tarihi olarak 1 Nisan 1950 gösterilmiş ise de hesap aksaklığı yapmamak ve bu kanunla görülen ter-

fih gayesinin tehirine mahal bırakılmamak üzere kanunun yürürlük tarihinin 31 Mart 1950 olarak tesbiti daha uygun görülmüştür.

Madde 15 : (Hükümet tasarısının on dördüncü maddesi) aynen kabul edilmiştir.

Arzolanın değişiklik ve ilâvelerle tasarı yeniden yazılmıştır.

Havalesi veçhile Bütçe Komisyonuna verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Ulaştırma Komisyonu

Ulaştırma Komisyonu

Başkanı

Çoruh

A. R. Erem

Kâtip

Erzurum

S. Altuğ

Sözcü

Niğde

V. Sarıdal

Ankara

İ. R. Ayaşlı

Aydın

Dördüncü ve üçüncü sene çıraklarına ayda beş, iki ve bir senelik çıraqlara ayda iki buçuk lira zam teklifiyle iştirak ediyorum.

M. Aydın

Çanakkale

B. Kökçen

İzmir

Dr. K. Örs

İmzada bulunamadı

Kütahya

A. Bozbay

Ordu

Dr. V. Demir

Samsun

Y. Kalgay

Edirne

M. E. Ağaogulları

Konya

R. Erel

Manisa

Korgl. A. R. Artunkal

Ordu

Amiral H. Gökdalay

Sivas

H. Işık

Kayseri

F. Seler

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.
Bütçe Komisyonu
Esas No. 1/713
Karar No. 104

16 . III . 1950

Yüksek Başkanlığa

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin ücretlerine dair olan 2847, 3173, 4620 ve 5000 sayılı kanunlarda değişiklik yapılması ve 2847 sayılı Kanuna bâzı maddeler eklenmesi hakkında Ulaştırma Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 17 . II . 1950 tarihli ve 71/1492 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan Kanun tasarısı Ulaştırma Komisyonu raporiyle birlikte Komisyonumuza havale buyurulmakla Ulaştırma Bakanı Kemal Satır ve Genel Müdürlüğün temsilcileri hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Bu tasarı, esas itibariyle;

I -- Memurlar ve diğer personel hakkında :

a) Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve teadülü hakkındaki Kanun ile tesbit edilen Barem derecelerinin tekabül ettiği aylık miktarlarına göre, aynı derecelerde bulunup da bir aşağı derece aylığı almakta olan İdare memurları arasındaki farkın giderilmesi;

b) Sekizinci dereceye kadar olan kademe zamlarında yüzde yüze kadar muhtelif artırımlar yapmak ve bu zamlardan büro memurlariyle aktif veya yarı aktif personelin de istifade-rini temin etmek;

c) Yarı aktif personelin görev cetvelinde bir üst derece ihdas edilmek suretiyle bir derece daha terfilerini mümkün kılmak;

d) Aktif servislerde çalışan (yol, cer, hareket) personelinin buldukları dereceler, birer ve bâzılarının da ikişer üst dereceye çıkarılmak suretiyle terfi ve terfiyelerini temin etmek;

e) Genel hükümlere uygun olarak yabancı dil para mükâfatı hükümlerini bu İdare memurlarına da uygulamak;

f) Geçici tazminat hükümlerinin yürürlükte bulunan genel hükümler dairesinde uygulanmasını sağlamak;

g) İdare avukatlarının kazandıkları dâvalardan ötürü mahkemece hükmedilen vekâlet ücretinden diğer Devlet avukatlarının tâbi ol-

dukları esaslar dairesinde faydalanmalarını temin etmek;

h) Genel Hükümlere uyularak terfi sürelerini üç yıla çıkarmak;

II -- İşçi ücretlerine % 10 kadar zam sağlamak, kademe zamlarını % 60 a kadar artırmak işçilerden imtihanda muvaffak olup kadrosuzluk yüzünden üst dereceye geçmeyenlere aradaki farkın yarısını ödenek suretiyle.

Bu İdare memurlariyle işçilerinin vaziyetlerinin umumi hükümlere göre yeniden ayarlanmasını ve evvelce norm kadroyu temin etmek maksadiyle yapılan kadro azaltmalarından sonra bunları işgal edeceklerin daha müreffeh bir hale getirilmeleri ve böylece randumanlarının artırılması temin edilmek istenilmektedir.

Tasarının uygulanması için (3 100 000) liraya ve tüzüğünde yapılacak değişiklikten sonra kilometre ve manevra tazminatının artırılması ve faal personele fazla mesai ücreti verilmesi neticesinde de (3 400 000) liraya ihtiyaç bulunduğu açıklanmıştır.

(3 100 000) liranın temini için tasarının hazırlanması sırasında bütçeden sağlanacak tasarruflar karşılık olarak düşünülmüş ise de Amerika'ya ismarlanan ve Irmak - Kayseri arasındaki üst yapı ve tesislerinin yenilenmesinde kullanılacak olan ray, travers ve sair tesis malzemesinin Amerika'da devam eden grevler sebebiyle ancak yıl sonunda teslim edilebileceği anlaşıldığından düşünülen yenilenmenin memleket içindeki finansmanı karşılığı olarak 1950 yılı Bütçesine konulan (3 100 000) liranın yıl içinde kullanılmasına imkân kalmadığı cihetle bu ödeneğin karşılık tutulması uygun görülmüştür.

Kilometre manevra tazminatı ile fazla mesai ücreti bu kanunun dışında kalmakta olduğu halde Ulaştırma Komisyonu bu ihtiyaç için gerekli ödeneğe ait geçici maddeye bir hüküm ilâve etmiş ise de Komisyonumuz tüzük tadilinden sonra böyle bir ihtiyacın husulünde ayrı bir

ödenek tasarısıyla Meclisten gereken müsaaadenin alınmasını uygun gördüğünden bu hükmü tasarıdan çıkarmıştır.

Ulaştırma Komisyonunun hazırladığı metinde ve cetvelde Komisyonumuzca ne gibi değişiklikler yapıldığı aşağıda arz olunmuştur :

Birinci madde aynıyle kabul edilmiş, yalnız üç sayılı cetvelde görev adı bakımından bâzı değişiklik yapılmıştır.

İkinci maddenin (b) bendi Hükümet teklifi gibi, (ç) bendi vuzuhu temin edecek bir değişiklik ile ve diğer hükümleri aynıyle kabul edilmiştir.

Üçüncü madde, tertip değişikliği yapılarak aynıyle kabul edilmiştir.

4 - 8 ve 10 ncu maddeler aynıyle 9 ncu madde bir kelime çıkarılmak ve madde sonundaki «verilebilir» kaydı «verilir» şekline çevrilmek suretiyle kabul edilmişlerdir.

On birinci madde, yönetmelik kaydının çıkarılması ve ikramiyelerin bütçeye konacak ödenekle mukayyet olması tabii olduğundan bu hususa dair hükmün de kaldırılması suretiyle yeniden yazılmıştır.

On ikinci maddedeki yetkinin, personelin tâyinlerindeki usule göre kullanılması uygun görülmüş ve maddeye bu kayıt ilâve edilmiştir.

Geçici birinci ve ikinci maddeler bâzı düzeltmelerle, geçici üçüncü, dördüncü, beşinci, altıncı ve yedinci ve sekizinci maddeler aynıyle kabul edilmiş, yalnız sekizinci maddeye bağlı

VII sayılı cetvelin sonuna 1950 Bütçe Kanunıyla kabul edilen bir şerh ilâve edilmiştir.

Geçici dokuzuncu madde, yalnız bu tasarının karşılığına hasredilmek suretiyle ve ibare değişikliği ile Hükümet maddesi esas tutularak yeniden yazılmıştır.

Ulaştırma Komisyonunun on üçüncü maddesini ve Hükümetin on ikinci maddesini teşkil eden ilga maddesi geçici maddelerden sonraya alınmak suretiyle on üçüncü madde olarak aynıyle kabul edilmiştir.

On dört ve on beşinci maddeler aynıyle kabul edilmiştir.

Bu esaslar dairesinde yeniden tanzim edilen tasarı, cetvelleriyle birlikte Kamutayın onayına arzedilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip
Mardin	Kastamonu	Ankara
R. Erten	M. Akalın	F. Öymen
Ankara	Bolu	Diyarbakır
C. Gölet	C. S. Siren	Ş. Uluğ
Erzincan	İsparta	İzmir
N. Pekcan	K. Turan	S. Dikmen
İzmir	Kastamonu	Kırşehir
A. İnan	T. Coşkan	Ş. Torgut
Malatya	Manisa	Ordu
M. S. Eti	F. Kurdoğlu	H. Yalman
Samsun		Seyhan
M. A. Yörüker		A. R. Yüregir
Trabzon		Urfa
A. R. Işıl		E. Tekeli

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin ücretlerine dair olan 2847, 3173, 4620 ve 5000 sayılı kanunlarda değişiklik yapılmasına ve 2847 sayılı Kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — 3173 sayılı Kanunun birinci ve ikinci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

a) Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü daimî memurlarının dereceleriyle aylıkları, bağlı (I) sayılı cetvelde ve bu derecelere tekabül eden görev adları da (III) sayılı cetvelde;

b) Ücretleri saat hesabıyla ödenecek olan daimî işçilerin dereceleri ve her dereceye ait aylık tutarları bağlı (II) sayılı cetvelde, gösterilmiştir.

İşçilerin beher saate düşen ücretleri aylıklarının yirmi altı iş gününe tekabül eden (208) saate bölünmesi suretiyle hesap edilir.

MADDE 2. — 3173 sayılı Kanunun üçüncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

a) Bu kanuna bağlı (III) sayılı cetveldeki görevlere ilk defa alınacakların tahsillerine göre girebilecekleri dereceler 3656 sayılı Kanunun üçüncü maddesindeki esaslara göre tesbit olunur.

b) 17, 16 ve 15 nci derecelere alınacaklar için tahsil kaydı aranmaz.

c) (I) sayılı cetvelin dokuz ve daha aşağı derecesindeki görevlere alınacaklar en az altı aylık staja tâbi tutulurlar. Stajda muvaffak olanların tescilleri yapılır.

ç) Genel Müdür, hukuk müşaviri, avukatlar, tabipler, uzman tabipler ve eczacılar yukarıda yazılı kayıtlara tâbi tutulmamak ve müktesep hak teşkil etmemek şartıyla alınacakları hizmetin en aşağı derecesine tâyin edilebilirler. Bu görevlerde bulunanların muayyen terfi sürelerini doldurdukça aynı görevlerin üst derecelerine yükseltilmeleri de caizdir.

d) Genel Müdürlükçe tesbit edilecek esas-

ULAŞTIRMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin Ücretlerine dair olan 2847, 3173, 4620 ve 5000 sayılı kanunlarda değişiklik yapılmasına ve 2847 sayılı Kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — 3173 sayılı Kanunun birinci ve ikinci maddeleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

a) Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü daimî memurlarının dereceleriyle aylıkları, bağlı (I) sayılı cetvelde ve bu derecelere tekabül eden görev adları da (III) sayılı cetvelde;

b) Daimî işçilerin dereceleri ve her dereceye ait aylık ücretleri bağlı (II) sayılı cetvelde; Gösterilmiştir.

İşçilerin ücretleri saat hesabıyla tahakkuk ettirilir. Beher saate düşen ücret aylığın 26 iş gününe tekabül eden 208 saate bölünmesi suretiyle hesap ve tesbit edilir.

c) Bu kanunda değişiklik yapılmadıkça (III) sayılı cetvelde gösterilen unvan ve dereceler değiştirilemez.

MADDE 2. — 3173 sayılı Kanunun üçüncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

a) Bu kanuna bağlı (III) sayılı cetveldeki görevlere ilk defa alınacakların tahsillerine göre girebilecekleri dereceler 3656 sayılı Kanunun üçüncü maddesindeki esaslara göre tesbit olunur;

b) 17, 16 ve 15 nci derecelere alınacaklar için girecekleri işin gerektirdiği vasıfları haiz olmak şartıyla okur yazar oldukları İdarece anlaşılabilirler tercih olunurlar.

c) (I) sayılı cetvelin dokuz ve daha aşağı derecesindeki görevlere alınacak en az altı aylık staja tâbi tutulurlar. Stajda muvaffak olanların tescilleri yapılır;

ç) Genel Müdür, hukuk müşaviri, avukatlar, tabipler, uzman tabipler ve eczacılar yukarıda yazılı kayıtlara tâbi tutulmamak ve müktesep hak teşkil etmemek şartıyla alınacakları hizmetin en aşağı derecesine tâyin edilebilirler. Bu görevlerde bulunanların muayyen terfi sürelerini doldurdukça aynı görevlerin üst

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin ücretlerine dair olan 2847, 3173, 4620 ve 5000 sayılı kanunlarda değişiklik yapılmasına ve 2847 sayılı Kanuna bâzı maddeler eklenmesine dair Kanun tasarısı

MADDE 1. — Ulaştırma Komisyonunun birinci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 2. — 3173 sayılı Kanunun üçüncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

a) Bu kanuna bağlı (3) sayılı cetveldeki görevlere ilk defa alınacakların, tahsillerine göre, girebilecekleri dereceler 3656 sayılı Kanunun üçüncü maddesindeki esaslara göre tesbit olunur;

b) 17, 16 ve 15 nci derecelere alınacaklar için tahsil kaydı aranmaz;

c) (1) sayılı cetvelin 9 ve daha aşağı derecesindeki görevlere alınacaklar, en az altı aylık staja tâbi tutulurlar. Stajda muvaffak olanların tescilleri yapılır;

ç) Genel müdür, hukuk müşaviri, avukatlar, tabipler, uzman tabipler ve eczacılar yukarıda yazılı kayıtlara tâbi tutulmamak ve müktesep hak teşkil etmemek şartıyla alınacakları derecelere, hizmetin muhtelif dereceleri varsa en aşağı derecesine tâyin edilebilirler. Bu görevlerde bulunanların muayyen terfi sürelerini doldurdukça aynı görevlerin üst derecelerine yükseltilmeleri de caizdir.

Hü.

lara göre yapılacak imtihanında muvaffak olanlar, tahsil kaydı aranmaksızın ehliyetlerine göre (II) sayılı cetvelin 1 - 6 ncı derecelerine tâyin edilebilecekleri gibi girdikleri derecelerin üstlerine de yine imtihanında muvaffak olmak şartıyla geçirilebilirler.

MADDE 3. — 3173 sayılı Kanunun beşinci maddesinin (A, B ve C) fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Terfi eden Demiryol memurlarının yeni aylıkları aşağıdaki esaslara göre tesbit edilir :

a) Müseccel hizmeti on seneyi geçmiyenlere terfi ettiği derecenin aylığı;

b) İdarede müseccel olarak geçen hizmetlerle maaşlı Devlet memurlarından geçen hizmetleri on seneyi aşanlara terfi ettikleri derece aylığı ile on seneden fazla olan her tam hizmet senesi için o dereceye ait kademe zammının toplamı verilir. Yirmi yıldan fazla hizmet seneleri hesaba katılmaz.

c) Yukarı dereceye terfi için en az üç sene bir derecede bulunmuş ve bu kadar müddet o derece aylığını fiilen almış ve üst dereceye terfi ehliyet kazanmış olmak şarttır.

Stajiyerlikte geçen hizmetler, memurun ilk girdiği derecedeki terfi müddetine katılır.

Müddetini doldurmadan yukarı dereceye veya birden fazla yukarı derecelere terfi edenler eski ve sırasıyla aradaki derece aylıklarını birer terfi müddetince almadan geçtikleri derece aylıklarını alamazlar.

MADDE 4. — 2847 sayılı Kanunun beşinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Daimî olarak Ankarada bulunan Demiryol memur ve işçilerine aylıklı Devlet memurları için kabul edilen esas ve nispetlere göre geçici tazminat verilir.

1 - 5 nci derecelerdeki işçilerin geçici tazminatı ayda on beş liradır.

Ulaş. K.

derecelerine yükseltilmeleri de caizdir;

d) Genel Müdürlükçe tesbit edilecek esaslara göre yapılacak imtihanında muvaffak olan işçiler, tahsil kaydı aranmaksızın ehliyetlerine göre (II) sayılı cetvelin 6 - 1 ncı derecelerine tâyin edilebilecekleri gibi girdikleri derecelerin üstlerine de yine imtihanında muvaffak olmak şartıyla geçirilebilirler.

MADDE 3. — 3173 sayılı Kanunun beşinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Terfi eden Demiryol memurlarının yeni aylıkları aşağıdaki esaslara göre tesbit edilir :

a) Müseccel hizmeti on seneyi geçmiyenlere terfi ettiği derecenin aylığı;

b) İdarede müseccel olarak geçen hizmetlerle maaşlı Devlet memurluklarında geçen hizmetleri on seneyi aşanlara terfi ettikleri derece aylığı ile on seneden fazla olan her tam hizmet senesi için o dereceye ait kademe zammının toplamı verilir. Yirmi yıldan fazla hizmet seneleri hesaba katılmaz;

c) Yukarı dereceye terfi için en az üç sene bir derecede bulunmuş ve bu kadar müddet o derece aylığını fiilen almış ve üst dereceye terfi ehliyet kazanmış olmak şarttır.

Şu kadar ki, kadroya göre aşağı derecede memuriyet olmaması veya ehil memur bulunmaması sebepleriyle alt derecedeki memurların iki üst dereceye kadar tâyinleri yapılabilir.

Bu suretle müddetini doldurmadan yukarı dereceye terfi edenler eski ve sırasıyla aradaki derece aylıklarını birer terfi müddetince almadan geçtikleri derece aylıklarını alamazlar.

4620 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin (D) fıkrası hükmü mahfuzdur.

Stajiyerlikte geçen hizmetler, memurun ilk girdiği derecedeki terfi müddetine katılır.

MADDE 4. — Hükümet tasarısının 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. K.

d) Genel müdürlükçe tesbit edilecek esaslara göre yapılacak imtihanında muvaffak olan işçiler, tahsil kaydı aranmaksızın ehliyetlerine göre (2) sayılı cetvelin 6 - 1 nci derecelerine tâyin edilebilecekleri gibi girdikleri derecelerin üstlerine de yine imtihanında muvaffak olmak şartıyla geçirilebilirler.

MADDE 3. — 3173 sayılı Kanununun 5 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Terfi eden demiryol memurlarının yeni aylıkları aşağıdaki esaslara göre tesbit edilir :

a) Müseccel hizmeti 10 seneyi geçmiyenlere terfi ettiği derecenin aylığı;

b) İdarede müseccel olarak geçen hizmetlerle maaşlı Devlet memurluklarında geçen hizmetleri 10 seneyi aşanlara terfi ettikleri derece aylığı ile 10 seneden fazla olan her tam hizmet senesi için o dereceye ait kademe zammının toplamı verilir. Yirmi yıldan fazla hizmet seneleri hesaba katılmaz;

c) Yukarı dereceye terfi için en az üç sene bir derecede bulunmuş ve bu kadar müddet o derece aylığını fiilen almış ve üst dereceye terfi ehliyet kazanmış olmak şarttır. Şu kadar ki, kadroya göre aşağı derecede memuriyet olmaması veya ehil memur bulunmaması sebepleriyle alt derecedeki memurların iki üst dereceye kadar tâyinleri yapılabilir. Bu suretle müddetini doldurmadan yukarı dereceye terfi edenler eski ve sırasıyla aradaki derece aylıklarını birer terfi müddetince almadan geçtikleri derece aylıklarını alamazlar. Stajyerlikte geçen hizmetler, memurun ilk girdiği derecedeki terfi müddetine katılır. 4620 sayılı Kanunun üçüncü maddesinin (D) fıkrası hükmü mahfuzdur.

MADDE 4. — Hükümetin dördüncü maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

Hü.

MADDE 5. — 2847 sayılı Kanunun yedinci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Bir derecede iki sene kalan Demiryol memur ve işçilerine aşağıdaki esaslara göre dereceleri hizasında gösterilen kademe zammı verilir.

a) Sicili müsait olan ve bulunduğu derecede iki seneyi dolduran her memur ve işçiye terfi edinceye kadar (Cumhuriyet Bayramında) her iki senede bir kademe zammı verilir. Kademe zammında sene küsüratı hesaba katılmaz.

b) Bu suretle verilecek kademe zamları Cumhuriyet Bayramını takip eden Kasım ayının başından muteberdir.

c) İki sene içinde altı aydan ziyade işten ayrılan memur ve işçilerin kademe zammı ertesi seneye bırakılır. Sıhhi mezuniyet halleri bu hükmün dışındadır.

d) Kademe zamları cezai tedbir olarak tehir edilebilir veya verilmeyebilir.

MADDE 6. — Demiryol memurluğuna geçtikten sonra yabancı dil öğrenenler hakkında 3656 sayılı Kanunun beşinci maddesi hükmü uygulanır.

MADDE 7. — Demiryol memurlarından çeşitli Barem kanunlarına tâbi daire ve müesseselerde aylıklı veya ücretli görevlere ve bu daire ve müesseselerden Demiryol memurluğuna geçişte müktesep hak olarak alınan aylık tutarları esastır. Tutarların uymaması halinde en yakini nazara alınır.

17, 16 ve 15 nci derecelerde bulunan Demiryol memurlarından yukarıda yazılı daire ve müesseselere geçecekler tahsillerine göre girebilecekleri derece aylığı ile alınır.

MADDE 8. — Demiryol işçilerinin (III) sayılı cetvele dâhil ve menşei işçilik olan görevlerden hangilerine tâyin edilebilecekleri bağlı (IV) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

İşçiler, bu görevlere tahsil dereceleri esas ittihaz edilerek (II) sayılı cetvele dâhil hizmetlerde geçen sürelerinin muayyen terfi sürelerine mahsubu suretiyle alabilecekleri ücretle tâyin olunurlar. Ancak bu ücretler, tâyinleri sırasında almakta oldukları ücret miktarına en yakın derece ücretini geçemez.

Ulaş. K.

MADDE 5. — 2847 sayılı Kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

Bir derecede iki sene kalan Demiryol memur ve işçilerine aşağıdaki esaslara göre dereceleri hizasında gösterilen kademe zammı verilir :

a) Sicili müsait olan ve bulunduğu derecede iki seneyi dolduran her memur ve işçiye terfi edinceye kadar her iki senede bir kademe zammı verilir. Kademe zammında sene küsüratı hesaba katılmaz;

b) Bu suretle verilecek kademe zamları Cumhuriyet Bayramını takip eden Kasım ayının başından muteberdir;

c) İki sene içinde altı aydan ziyade işten ayrılan memur ve işçilerin kademe zammı ertesi seneye bırakılır. Sıhhi mezuniyet halleri bu hükmün dışındadır;

d) Kademe zamları cezai tedbir olarak tehir edilebilir veya verilmeyebilir.

MADDE 6. — Hükümet tasarısının 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Demiryol memurlarından çeşitli Barem kanunlarına tâbi daire ve müesseselerde aylıklı veya ücretli görevlere ve bu daire ve müesseselerden Demiryol memurluğuna geçişte müktesep hak olarak alınan aylık tutarları esastır. Tutarların uymaması halinde en yakını nazara alınır. (Demiryollarından yapılacak nakillerde 11 nci derece aylığı olan 238 liranın karşılığı 225 lira sayılır.)

17, 16 ve 15 nci derecelerde bulunan Demiryol memurlarından yukarıda yazılı daire ve müesseselere geçecekler tahsillerine göre girebilecekleri derece aylığı ile alınır.

MADDE 8. — Hükümet tasarısının 8 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. K.

MADDE 5. — Ulaştırma Komisyonunun 5
nci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Hükümetin 6 ncı maddesi ay-
niyle kabul edilmiştir.

MADDE 7. — Ulaştırma Komisyonunun 7
nci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Hükümetin 8 ncı maddesi ay-
niyle kabul edilmiştir.

Hü.

Bu suretle tesbit edilen ücretler diğer görevlere tâyinde müktesep hak sayılmaz.

MADDE 9. — Demiryol işçilerinden usulen yapılan imtihanda muvaffak oldukları halde münhal kadro bulunmaması sebebiyle üst dereceye geçemiyenlere buldukları derecede üç sene geçirmiş olmaları şartıyla geçebilecekleri derece aylığı ile buldukları derece aylığı arasındaki farkın yarısı tazminat olarak verilebilir.

MADDE 10. — İdarenin hukuk müşaviri ve kadroya dâhil avukatları 2 . II . 1929 tarihli ve 1389 sayılı Kanun hükümlerinden faydalanırlar.

MADDE 11. — Genel Müdürlük, her hangi bir memur veya işçiyi yapılması İdareye ait bir iş için boş görev bulunup bulunmamasıyla kayıtlı olmaksızın kadrosuyla dilediği yerde çalıştırabilir.

MADDE 12. — 17 . VII . 1944 tarihli ve 4620 sayılı Kanunun üçüncü maddesinin (E) fıkrasıyla aynı kanunun dördüncü ve 5000 sayılı Kanunun 2 ve 3 neü maddeleri kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunla dereceleri değişmeksizin ücretleri yükselmiş olan memurlar, halen almakta oldukları ücretleri bir yükselme süresi aldıktan sonra derecelerinin yeni tutarlarını alırlar. Bunların 5000 sayılı Kanundan önce 451 ve sözü geçen kanundan sonra 676 lira ücrette geçen müddetleri halen aldıkları ücretteki terfi müddetlerine eklenir. Bunlardan halen üçüncü derece ücreti olan 676 lirayı alanlara bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren derecelerinin yeni ücreti 750 lira verilir ve 676 lira ücrette geçen müddetleri 750 liradaki terfi müddetlerine katılır.

4620 sayılı Kanunun üçüncü maddesinin (F) fıkrasının üçüncü bendi gereğince birinci derecedeki memurlara verilen tazminatın ödenmesine devam olunur.

Ulaş. K.

MADDE 9. — Hükümet tasarısının 9 neü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Hükümet tasarısının 10 neü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü memurlarına ve işçilerine ehliyet ve gayret esasına ve bu hususta hazırlanacak yönetmelik hükümlerine göre İdare Bütçesinde kabul edilen ödenek dâhilinde ikramiye verilir.

Verilecek bu ikramiye, aylık ücretin yarısından aşağı olamaz.

MADDE 12. — Hükümet tasarısının 11 neü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 13. — Hükümet tasarısının 12 neü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunla dereceleri değişmeksizin ücretleri yükselmiş olan memurlar, halen almakta oldukları ücretleri bir yükselme süresi aldıktan sonra derecelerinin yeni tutarlarını alırlar. Bunların 5000 sayılı Kanundan önce 451 ve sözü geçen kanundan sonra 676 lira ücrette geçen müddetleri halen aldıkları ücretteki terfi müddetlerine eklenir.

Bunlardan halen üçüncü derece ücreti olan 676 lirayı alanlara bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren derecelerinin yeni ücreti 750 lira verilir ve 676 lira ücrette geçen müddetleri 750 liradaki terfi müddetlerine katılır.

Bu hüküm 4620 sayılı Kanunun üçüncü maddesinin (F) fıkrasının üçüncü bendi gereğince verilen tazminata da şâmindir.

B. K.

MADDE 9. — Demiryolu işçilerinden, yapılan imtihanda muvaffak oldukları halde münhal kadro bulunmaması sebebiyle üst dereceye geçemiyenlere buldukları derecede üç sene geçirmiş olmaları şartıyla geçebilecekleri derece aylığı ile buldukları derece aylığı arasındaki farkın yarısı tazminat olarak verilir.

MADDE 10. — Hükümetin 10 ncu maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 11. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü memurlarına ve işçilerine ehliyet ve gayret derecelerine ve tesbit edilecek diğer esaslara göre ikramiye verilir.

İkramiyeler aylık ücretin yarısından aşağı olamaz.

MADDE 12. — Genel Müdürlük, her hangi bir memur ve işçiyi yapılması idareye ait bir iş için boş görev bulunup bulunmamasıyla kayıtlı olmaksızın tâyinlerindeki usule göre kadrosiyle dilediği yerde çalıştırabilir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunla dereceleri değişmeksizin ücretleri yükselmiş olan memurlar, halen almakta oldukları ücretleri bir yükselme süresi aldıktan sonra derecelerinin yeni tutarlarını alabilirler. Bunların 5000 sayılı kanundan önce 451 ve sözü geçen kanundan sonra 676 lira ücrette geçen müddetleri halen aldıkları ücretteki terfi müddetlerine eklenir.

Bunlardan halen 3 ncü derece ücreti olan 676 lirayı alanlara bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren derecelerinin yeni ücreti 751 lira verilir ve 676 lira ücrette geçen müddetleri 751 liradaki terfi müddetlerine katılır.

Bu hüküm 4620 sayılı kanunun 3 ncü maddesinin (F) fıkrasının 3 ncü bendi gereğince verilen tazminata da şâmilidir.

Hü.

Ulaş. K.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunla dereceleri yükseltilmiş bulunan memurlar, eski derecelerinde terfi sürelerini doldurmuş bulunuyorlarsa bir üst derece ücretlerini alırlar. Bunlardan görevlerinin eski derecelerinde terfi süresini doldurmamış olanlara bu süreyi tamamlayınca kadar eski derece ücreti ile bir üst derece ücreti arasındaki fark tazminat olarak ödenir.

Bunlardan evvelce üçüncü derecede bulunanların 5000 sayılı Kanundan önce 451 ve sözü geçen kanundan sonra 676 lira ücrette geçen müddetleri bu kanunla tesbit edilen yeni derece ücretlerindeki terfi müddetlerine eklenir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu kanunun yayımı tarihinde 6/I ve 6/II derece ücretini müktesep hak olarak almakta bulunanlar 6 ncı dereceye girerler. Bunlardan 6/I dereceden 6 ncı dereceye geçenlerin evvelce 6/I derecede geçen müddetleri terfi sürelerine eklenir.

Yeni 6 ncı derece ücretiyle eski 6/I derece ücreti arasındaki farkın, terfi suretiyle telâfi edilinceye kadar ödenmesine devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 4. — Bu kanunla dereceleri indirilmiş olanların müktesep hak olarak aldıkları derece ücretleriyle 4620 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin (F) fıkrası gereğince almakta buldukları ücretlerinin ödenmesine devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu kanunla unvan, sınıf ve dereceleri değiştirilenlerin girecekleri memuriyet derece ve unvanları ilişik (V) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 6. — 1 Ocak 1950 tarihinde İdarede memur bulunan yüksek okul mezunlarının kanunun neşri tarihinde müktesep hak olarak almakta oldukları ücret derecesindeki terfi süreleri iki senedir.

GEÇİCİ MADDE 7. — 4620 sayılı Kanunun 7 ncı maddesi şümulüne giren hizmetlilere ait ilişik (VI) sayılı kadro cetveli Devlet Demiryol-

GEÇİCİ MADDE 2. — Hükümet tasarısının geçici 2 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte 6/I ve 6/II derece ücretlerini müktesep hak olarak almakta bulunanlar kaldırılan 6/I derece ücreti olan 496 lira ile 6 ncı dereceye girerler. Bunlardan halen 6/I derecede bulunanların bu derecede geçen müddetleri terfi sürelerine eklenir. 6/II derecedekilerin terfi müddetleri 6 ncı dereceye girdikleri tarihten başlar.

GEÇİCİ MADDE 4. — Hükümet tasarısının geçici 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Bu kanunla unvan, sınıf ve dereceleri değiştirilenlerin girecekleri memuriyet derece ve unvanları ilişik (V) sayılı cetvelde gösterilmiştir.

Bu maddenin tatbiki dolayısıyla intibakta dereceleri indirilmiş olanlara geçici dördüncü madde mucibince müktesep ücretlerinin ödenmesine devam olunur.

GEÇİCİ MADDE 6. — Hükümet tasarısının geçici 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADE 7. — Hükümet tasarısının geçici 7 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

B. K.

GEÇİCİ MADDE 2. — Bu kanunla dereceleri yükseltilmiş bulunan memurlar, eski derecelerinde terfi sürelerini doldurmuş bulunuyorlarsa bir üst derece ücretlerini alabilirler. Bunlardan görevlerinin eski derecelerinde terfi süresini doldurmamış olanlara bu süreyi tamamlayıncaya kadar eski derece ücretiyle bir üst derece ücreti arasındaki fark tazminat olarak verilir.

Bunlardan evvelce 3 ncü derecede bulunmuş olanların 5000 sayılı Kanundan önce 451 ve sözü geçen kanundan sonra 676 lira ücrette geçen müddetleri bu kanunla tesbit edilen yeni derece ücretlerindeki terfi müddetlerine eklenir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Ulaştırma Komisyonunun geçici 3 ncü maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Hükümetin geçici 4 ncü maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 5. — Ulaştırma Komisyonunun geçici 5 nci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 6. — Hükümetin geçici 6 nci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 7. — Hükümetin geçici 7 nci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

Hü.

ları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1950 yılı Bütçesine bağlı (E) cetveline eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 8. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün daimî memur ve işçilerine ait ilişik (VII) sayılı kadro cetveli, bu İdarenin 1950 yılı Bütçesine bağlı (C) cetveli yerine konulmuştur.

GEÇİCİ MADDE 9. — Bu kanunun tatbiki giderlerini karşılamak üzere Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1950 yılı gider Bütçesinin 120 nci bölümünün birinci maddesinden 2 400 000 ve aynı bölümün ikinci maddesinden de 700 000 lira ki, ceman 3 100 000 lira indirilerek adı geçen Genel Müdürlük Bütçesinde (Barem Kanununun tatbiki giderleri) namıyla açılacak 119 (A) bölüme olağanüstü ödenek kaydolunur.

Bu bölüm ödeneğinden Maliye Bakanının muvafakatiyle bütçenin ilgili tertiplerine aktarma yapılır.

MADDE 13. — Bu kanun 1 Nisan 1950 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 14. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

Başbakan
Ş. Günaltay

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
N. Erim

Devlet Bakanı
C. S. Barlas

Adalet Bakanı
Fuad Sirmen

Milli Savunma Bakanı
H. Çakır

İçişleri Bakanı
E. Erişirgil

Dışişleri Bakanı
N. Sadak

Maliye Bakanı
İ. R. Aksal

Ulaş. K.

GEÇİCİ MADDE 8. — Hükümet tasarısının geçici 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 9. — Bu kanunun uygulanmasına ait giderlerle, Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü Memur ve Hizmetlilerinin ücretlerine dair olan 2847 sayılı Kanunun 9 ncu maddesi gereğince personele verilecek tazminatı ve münzam ücretleri karşılamak üzere İdarenin, 1950 yılı gider Bütçesinin 120 nci bölümüne birinci maddesinden (2 400 000) ve aynı bölümün ikinci maddesinden de (700 000) lira ki, ceman (3 100 000) lira ile yıl içinde sağlanacak tasarruflardan bu maksat için gerekli miktarlar adı geçen Genel Müdürlük Bütçesinde (Barem kanunlarının tatbiki giderleri) adı ile açılacak 119 (A) bölümüne olağan üstü ödenek kaydolunur.

Umumi Muhasebe Kanununun 57 nci maddesi hükmü nazara alınmaksızın bu bölümdeki ödenekten Maliye Bakanlığının muvafakatiyle bütçenin ilgili tertiplerine aktarma yapılır.

MADDE 14. — Bu kanun 31 Mart 1950 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 15. — Bu kanunu Maliye ve Ulaştırma Bakanları yürütür.

B. K.

GEÇİCİ MADDE 8. — Hükümetin geçici 8 nci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 9. — Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğünün 1950 yılı Bütçe Kanununun bağlı (A) işaretli cetvelin 120 nci (yol, yapı ve tesislerinin yenilenmesi) bölümünün birinci (üst yapının yenilenmesi) maddesinden (2 400 000) ve ikinci (yol tesislerinin yenilenmesi) maddesinden (700 000) lira indirilerek aynı bütçenin (Barem Kanununun uygulama giderleri) adıyla yeniden açılacak 119 A bölümüne olağanüstü ödenek kaydolunur.

Bu bölümdeki ödenekten Maliye Bakanının muvafakatiyle bütçenin ilgili tertiplerine veya yeniden açılacak tertiplere aktarma yapılır.

MADDE 13. — 17 . VII . 1944 tarihli ve 4620 sayılı Kanunun 3 ncü maddesinin (E) fıkrasıyla aynı kanunun 4 ncü ve 5000 sayılı Kanunun 2 nci ve 3 ncü maddeleri kaldırılmıştır.

MADDE 14. — Ulaştırma Komisyonunun 14 ncü maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

MADDE 15. — Ulaştırma Komisyonunun 15 nci maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

Hü.

Millî Eğitim Bakanı <i>T. Banguoğlu</i>	Bayındırlık Bakanı <i>Ş. Adalan</i>
Eko. ve Ticaret Bakanı <i>Vedat Dicleli</i>	Sa. ve So. Y. Bakanı <i>Dr. K. Bayizit</i>
Gümrük ve Tekel Bakanı <i>Dr. F. Ş. Bürge</i>	Tarım Bakanı <i>Cavid Oral</i>
Ulaştırma Bakanı <i>Dr. Kemal Satır</i>	Çalışma Bakanı <i>Reşat Ş. Sîrer</i>
İşletmeler Bakanı <i>Münir Bîrsel</i>	

Bütçe Komisyonunun değiştirmesine bağlı cetveller

[1] SAYILI CETVEL

Ulaştırma Komisyonunun (1) sayılı cetveli aynıyle kabul edilmiştir.

[2] SAYILI CETVEL

Ulaştırma Komisyonunun (2) sayılı cetveli aynıyle kabul edilmiştir.

[3] SAYILI CETVEL

Komisyonumuzca değiştirilmiştir.

[4] SAYILI CETVEL

Ulaştırma Komisyonunun (4) sayılı cetveli aynıyle kabul edilmiştir.

[5] SAYILI CETVEL

Ulaştırma Komisyonunun (5) sayılı cetveli aynıyle kabul edilmiştir.

[6] SAYILI CETVEL

Ulaştırma Komisyonunun (6) sayılı cetveli aynıyle kabul edilmiştir.

[7] SAYILI CETVEL

Ulaştırma Komisyonunun (7) sayılı cetveli aynen kabul edilmiş ve bu cetvele eklenen iki fıkra Ulaştırma Komisyonu cetvelinin nihayetine konulmuştur.